

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om teknologiske institutter og konsulentvirksomhed.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3296, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1067).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Helge Nielsen: Udvalget har holdt 3 møder og herunder haft samråd med den højtærede handelsminister. Håndværksrådet har haft foretræde for udvalget.

Kapitel I i lovforslaget har ikke givet anledning til bemærkninger, idet bestemmelserne stort set er en videreførelse af gældende lovgivning, hvorimod kapitel II, der er en nydannelse, har givet anledning til en række spørgsmål, der alle på tilfredsstillende måde er blevet besvaret af den højtærede handelsminister.

Den højtærede minister har endvidere orienteret udvalget om de tanker, man har gjort sig vedrørende den kommende administration af konsulentordningen for byerhvervene samt om retningslinjerne for konsulenternes ansættelsesforhold, deres virkefelt og deres uddannelse. Udvalget er enig med den højtærede handelsminister heri og har med glæde konstateret, at man bestræber sig på at undgå overlapninger i konsulenternes arbejde.

Udvalget har ligeledes med interesse set på de planer, ministeriet har fremlagt vedrørende uddannelse af konsulentaspiranter, og kan tilslutte sig disse planer, som erhvervenes hovedorganisationer er blevet præsenteret for og i princippet har godkendt.

Det er derfor med glæde, at jeg på det samlede udvalgs vegne kan anbefale dette lovforslag til vedtagelse uændret.

Handelsministeren (Bavnsgaard): Jeg takker udvalget for dets arbejde og for den enstemmige tilslutning til lovforslaget.

Jeg tror, at vi med denne lovgivning har lagt en god grund for det arbejde, der skal gøres for dansk erhvervsliv, den nødvendige

undervisning, tilrettelægning og rationalisering. Jeg tror, at der hermed er skabt et godt grundlag for dansk erhvervsliv, så det kan stå sig i den kommende konkurrence.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-11 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om beskyttelse af forædlerretigheder for planter.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4043, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1073).

Der var stillet 14 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om salg af mindreværdige plantenyheder.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4043, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1073).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Chr. Thomsen: Begge lovforslag har været genstand for en meget grundig udvalgsbehandling i de 6 møder, der har været afholdt. Udvalget nåede op på at stille 33 spørgsmål til den højtærede landbrugsminister.

Jeg skal ikke fremsætte mange bemærkninger om lovforslagene, men dog fremsætte nogle få om det første, nemlig lovforslaget om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter. Det er ikke nødvendigt med nogen lang gennemgang. Mange af ændringsforslagene drejer sig kun om det rent sproglige. Udvalget har denne gang gjort et virkelig energisk arbejde for at udrydde fremmedord. Jeg vil gerne henstille til de medlemmer, der interesserer sig for den side af sagen, bl. a. at se på § 1, stk. 3 a), b) og c), så tror jeg man vil glæde sig over, hvorledes det er muligt med jævne ord at sige nøjagtigt det samme og måske på en klarere og tydeligere måde end ved brug af de mange fremmedord, som det oprindelige lovforslag indeholdt.

Der er et par ændringsforslag, jeg vil knytte et par enkelte bemærkninger til, således til spørgsmålet om at give beskyttelse af forædlerrettigheder til plantenyheder, der allerede er kendt. Udvalget har været meget betænkelig ved at gøre dette, men forstår, at der findes et par konkrete eksempler, hvor det vil være rimeligt at gøre det. Derfor kan udvalget tiltræde, at der åbnes mulighed herfor.

§ 19 vedrører spørgsmålet om voldgiftsret og er et af de punkter, der har været debatteret stærkest i udvalget. Man er nået frem til at finde det rimeligt, at man i stedet for en voldgiftsret får et sagkyndigt nævn, der tager sig af de forskellige stridsspørgsmål, der kan opstå.

I øvrigt vil jeg om dette lovforslag sige, at man her lovgiver for første gang på et helt nyt område, og det skulle være mærkeligt, om vi lige skulle have fundet de vises sten. Derfor finder udvalget det rimeligt, at man efter et kort åremål ligesom et øjeblik stopper op og tager loven op til revision

og undersøger, om man på dette nye felt har fået lovgivet på en sådan måde, at tingene fungerer, som de skal. Derfor har man sat en revisionsbestemmelse ind.

Hvad lovforslaget om mindreværdige plantenyheder angår, skal jeg ganske kort sige, at de to ændringsforslag, der foreligger, begge er af redaktionel karakter.

Jeg kan på mit partis vegne og i øvrigt på hele udvalgets vegne anbefale ændringsforslagene og lovforslagene til vedtagelse.

Dalsgaard: De ændringsforslag, der foreligger til de to lovforslag vedrørende plantenyheder, er fremgået af et udvalgsarbejde, hvor der har været vist en behagelig forhandlingsledelse og imødekommenhed fra alle parter. Det har banet vej for en enig betænkning og kan registreres som et eksempel til efterfølgelse. I den anerkendelse ligger selvfølgelig ikke, at venstre har fået alle sine ønsker opfyldt, men udvalgsarbejdet er resulteret i en række ændringsforslag, som venstre kan tiltræde. Disse ændringsforslag kan, måske lige med en enkelt undtagelse, betragtes som forbedringer i forhold til det oprindelige lovforslag.

Jeg finder kun anledning til at omtale ændringsforslag nr. 13 til § 19 i forslag til lov om beskyttelse af forædlerrettigheder, ifølge hvilket den først foreslåede voldgiftsret vedrørende tvistigheder om forædlerafgiftens størrelse og øvrige vilkår erstattes af et særligt nævn. Da det drejer sig om et nyt lovgivningsområde og der tilmed er indsat en, synes vi, rimelig bestemmelse om revision i folketingsåret 1964-65, ville det efter min mening have været ønskeligt helt at udelade både den først foreslåede voldgiftsret og det nu foreslåede sagkyndige nævn og så foreløbig lade domstolene afgøre eventuelle stridigheder. Der bliver forhåbentlig ikke mange sager at afgøre inden denne lovrevision, og derfor ville jeg have foretrukket at vente med at nedsætte en voldgiftsret eller et sagkyndigt nævn, indtil man havde erfaring for, om der virkelig vil være brug herfor. Den endelige afgørelse

[Dalsgaard.]

af tvistigheder vil antagelig som oftest blive forelagt for domstolene som sidste instans alligevel, og det er vel aldrig så let at komme af med et én gang nedsat nævn, selv om det skulle vise sig at være nærmest overflødigt.

Jeg vil også gerne spørge den højtærede minister, om han er indstillet på, at udgifterne i forbindelse med dette nævns virksomhed afholdes af de stridende parter, på tilsvarende måde som plantenyhedsnævnets administration dækkes af anmelderne af nyheder.

I øvrigt har landbrugsministeriet været spurgt, dels om hvor mange forskellige grupper plantenyhedsnævnet skulle omfatte, dels om antallet af medlemmer. Jeg vil gerne henstille, at ministeren også i så henseende viser mådehold og erindrer, at det vel oftest er lettere at udvide end at begrænse administrationen.

Det forekommer vel ikke unaturligt, at en lovgivning på et så specielt område må være præget af en vis usikkerhed, hvilket de relativt mange ændringsforslag også antyder. Der indføres således ved ændringsforslag nr. 3 en dispensationsbestemmelse med henblik på ganske specielle særtilfælde ved lovens ikrafttræden, samtidig med at ministeriet på forespørgsel har stillet i udsigt, at særbestemmelserne i § 2 vedrørende de frøformerede planter måske vil kunne undværes, når nærmere erfaringer er indhøstet.

Ligeledes har mulighederne for at sammenarbejde de 2 foreliggende lovforslag i én lov været ventileret, idet dette måske i lovteknisk henseende kunne være at foretrække.

De foreliggende lovforslag vedrører ikke alene et nyt, men også et vanskeligt lovgivningsområde, men med henvisning til den faglige interesse for og enighed om nødvendigheden af disse love vil venstre gerne medvirke til deres gennemførelse nu. Selv om jeg har peget på, at der vedrørende visse områder og bestemmelser kan være divergerende opfattelser og ønsker, kan jeg på venstres vegne anbefale at stemme både for de stillede ændringsforslag og for begge lovforslag som helhed.

Niels Ravn: Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger her ved lovforslagenes anden

behandling. Der var i udvalget bred enighed om såvel ændringsforslagene som lovforslagene i deres helhed. De mange ændringsforslag er altså ikke udtryk for uenighed; der er dels tale om en vis sprogrensning, dels om visse reelle ændringer.

Hvad det første angår, synes jeg det er ganske udmærket. Lovforslagene er oprindeligt udarbejdet i en kommission, altså af eksperter, og har derfor en række tekniske udtryk, fremmedord, som man ikke kan forvente forstået af alle; dette er søgt ændret, for det må være hensigten, at vor lovgivning udformes sådan, at ikke alene eksperter, specialister på det pågældende område, kan forstå lovens mening, men også almindelige folk, som af den ene eller den anden grund har interesse i at tolke loven.

Ud over disse sproglige ændringer er der en reel ændring, nemlig ændringsforslag nr. 3, der giver mulighed for i ganske særlige tilfælde at dispensere fra nyhedskravet. Hvor man har været i gang med en forsøgsrække, der måske har været afsluttet i sine første stadier, når loven træder i kraft, uden at den egentlige frigivelse har fundet sted, har man ment at kunne tage disse ting med som nyheder.

Endelig er der ændringsforslagene nr. 5, 6 og 10, som den højtærede landbrugsminister jo sikkert modtager med den største glæde, da de medfører en nedgang på 3 bemyndigelser til ministeren. Vi har så ofte hørt, at landbrugsministeren nødig modtager bemyndigelser, og her er altså foretaget en nedskæring på dette område med hele 3 bemyndigelser.

Ændringsforslag nr. 13, der betyder, at bestemmelsen i lovforslaget om en voldgiftsdomstol i tilfælde af uenighed om, hvilket vederlag der kan tilkomme forædlerne, falder ud og erstattes af et af landbrugsministeren nedsat nævn, kan jeg også tiltræde.

Ændringsforslag nr. 14 er udtryk for, at det er et nyt område, vi er inde på, og at der i udvalget på visse punkter har været nogen usikkerhed. Man har nu ønsket i nogle få år at se, hvordan denne lovgivning virker i praksis, og så har man indsat en bestemmelse om, at loven senest i folketingsåret 1964-65 skal optages til revision.

Til lovforslaget om de såkaldte mindre-værdige plantenyheder — eller, som det nu skal hedde, visse mindre-værdige plante-

[Niels Ravn.]

nyheder — er der kun stillet redaktionelle ændringsforslag.

Jeg skal med disse få bemærkninger anbefale såvel ændringsforslagene som lovforslagene i deres helhed til vedtagelse.

Aage Fogh: Jeg kan på mit partis vegne anbefale, at man stemmer for samtlige ændringsforslag til de to lovforslag, i alt 16.

Når der er så mange ændringer, skyldes det, at det er en ny lovgivning, vi her er i færd med at gennemføre. Det er efter mit skøn en ganske overordentlig vigtig lovgivning for dansk landbrug, navnlig for planteforædlingens område, og det er os en glæde at gennemføre den.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke den højtærede landbrugsminister for den velvilje, han har vist over for udvalgets arbejde derved, at han tiltræder praktisk talt alle de ændringer, udvalget har ønsket, og stiller disse 16 ændringsforslag. Jeg tror, vi har fået en god lovgivning ud af det, og jeg anbefaler, at vi vedtager ændringsforslagene og derefter lovforslagene i den nye udformning.

Morten Lange: Det er en meget vigtig nyskabelse i dansk lovgivning, vi her synes at have fået form på. Jeg håber, at nogen ved lejlighed vil benytte den som eksempel på, at folketinget også kan gøre lovene nemmere at læse; vi har jo ellers ikke noget godt ry på os i den retning, men jeg er sikker på, at en hel del af de stillede ændringsforslag vil gøre denne lovgivning ikke blot mere letlæselig, men også mere korrekt, og det betyder meget.

Vi har jo i udvalget været elskværdige nok til at lade være at drøfte spørgsmålet om de frøformerede planter alt for grundigt. Jeg har prøvet at læse det pågældende afsnit igennem, og jeg er ikke helt sikker på, at det, hvis nogle sager opstår foranlediget af det pågældende lovafsnit, bliver let at afgøre dem. Man har givet frøformerede planter en særstilling, der ikke er defineret helt klart; men det går vel, og det er klart, at man på det punkt tilsigter en revision inden for en overskuelig tid.

Et andet problem, som man ikke har fået løst, men som har været nævnt, og som det måske er for tidligt at tage op, er spørgs-

målet om arbejdstageres opfindelser, som man efter mange års arbejde med patentloven er klar over at man er nødt til at tage op. Noget lignende gælder her, men sagen er formodentlig ikke moden endnu. Man snakker hele tiden om forædleren, men man definerer ikke præcist, hvem forædleren er. Det er noget, der kan give vanskeligheder, men det vil formodentlig først ske, når loven er 15-20 år gammel, når dens bestemmelser har givet sig udtryk i dansk retspraksis. Det kan komme en anden gang; man har set på problemet, men har ikke ment at kunne løse det på nuværende tidspunkt.

Så har vi endelig sørget for at finde en vis formulering, hvorefter vi kan frelse 2 nye kartoffelsorter, som kartoffelforsøgsstationen har lavet, og det er udmærket. Den har fået en passende maskeret form — som man ser af ændringsforslaget — men den enkle kendsgerning bag dette er 2 kartoffelsorter og formodentlig næsten ikke noget andet.

Endelig skal jeg nævne, at vi under behandlingen har fået klarlagt, at denne lovgivning principielt også omfatter lavere grupper af planter såsom strålesvamp o. lign. Jeg håber, at vore fabrikker for antibiotika bliver klar over dette forhold, idet det givetvis har stor økonomisk betydning for dem; men lovforslaget er ikke skrevet netop over den læst, og hvis det bliver hyp-pigt, at disse organismer inddrages under lovgivningen, vil det givetvis få betydning for den administrative praksis og til sin tid også for lovens revision.

Endelig skal jeg også — og med glæde — takke den højtærede landbrugsminister for hans samarbejdsvilje på dette område og, havde jeg nær sagt, udtale en forhåbning om, at vi på andre og mere kontroversielle områder må kunne nå til lige så gunstige resultater som på dette ikke helt betydningsløse område.

Mose Hansen: Ved første behandling af de to lovforslag gav jeg udtryk for mit partis anerkendelse af denne lovgivning, og efter at vi har fået betænkningen, kan jeg kun sige, at vi kan tiltræde de ændringsforslag, som er stillet.

Hvad angår ændringsforslaget til § 19 i forslag til lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter, hvor man hen-

[Mose Hansen.]

lægger afgørelse af uenighed til et særligt nævn i stedet for den foreslåede voldgiftsret, kan jeg kun sige, at jeg går ud fra, at dette nævn kommer til at bestå af sagkyndige på det pågældende område; det vil efter min mening være dem, som har tilknytning til landbrug, havebrug, skovbrug o. s. v., altså sagkyndige, som har tilknytning til de erhverv, som berøres af lovens bestemmelser. Ved ændringsforslag nr. 14 går man — som også det ærede medlem hr. Chr. Thomsen var inde på — ind for, at loven skal have en begrænset varighed. Jeg går ud fra, at når loven således skal have begrænset varighed, er det bl. a., fordi man ønsker inden for dette åremål at blive færdig med forberedelserne til en lovgivning, således at der kan fremsættes lovforslag om en anerkendelse og afprøvning af disse kulturplanter ved statens forsøgsstationer, altså en lovgivning, som har tilknytning til disse to lovforslag.

Landbrugsministeren (Skytte): Under debatten her er der kun fremdraget et enkelt, måske to spørgsmål. Det ene spørgsmål gik ud på, hvordan det nævn, der nu skal ned sættes, skal honoreres, og hvem der skal betale. Jeg er indstillet på, at det er de stridende parter, som i alt væsentligt skal betale udgifterne ved dette nævn.

Det andet spørgsmål, som har været fremdraget — om det da er et spørgsmål — angår sprogrensningen i lovforslaget; den bestræbelse kan jeg for min del kun være tilfreds med. I det hele taget har jeg grund til at takke udvalget for dets arbejde, som er resulteret i de foreliggende ændringsforslag; jeg tager med glæde imod dem alle.

Dermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter.

Ændringsforslagene nr. 1-3, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 4, § 2, således ændret, §§ 3 og 4, ændringsforslag nr. 5, § 5, således ændret, § 6, ændringsforslag nr. 6, § 7, således ændret, § 8, ændringsforslag nr. 7, § 9, således ændret, § 10, ændringsforslag nr. 8, § 11, således ændret,

§ 12, ændringsforslagene nr. 9 og 10, § 13, således ændret, §§ 14 og 15, ændringsforslag nr. 11, § 16, således ændret, ændringsforslag nr. 12, § 17, således ændret, § 18, ændringsforslag nr. 13, § 19, således ændret, § 20, ændringsforslag nr. 14 og § 21, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om salg af mindreværdige plantenyheder.

Ændringsforslag nr. 1 angående titlen
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2, § 1, således ændret, og §§ 2 og 3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1961 til 31. marts 1962.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4381, finansudvalgets betænkning i tillæg D. sp. 4529).

Der var stillet 750 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.